

Motion till riksdagen 2005/06:So566

av Mikael Oscarsson (kd)

Tillgång till nikotinläkemedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att underlätta för dem som vill sluta röka att få tillgång till nikotinläkemedel.

Motivering

Varje timme dör en människa i Sverige på grund av rökning, år ut och år in. Det blir ca 8 000 dödsfall per år, samtidigt som ca 1 000 svenskar dör på grund av passiv rökning. Tobak har blivit den vanligaste yttre orsaken till sjukdomar och för tidig död. Många av de kemiska ämnen som bildas när cigaretter brinner har kända skadeeffekter på människan. De når alla delar av kroppen i farligt höga doser eftersom de transporteras runt med blodet.

Trots att de flesta känner till åtminstone en del av riskerna fortsätter människor att röka. Den främsta orsaken till det är förstas nikotinberoendet, men också att det dröjer så länge innan skadorna märks – mellan 10 och 30 år. Flertalet som använder nikotin vill egentligen sluta och väldigt många svenskar har slutat röka de senaste årtiondena. Men återfallen är vanliga och många försök misslyckas. För att lyckas krävs noggranna förberedelser.

Nikotinläkemedel är ett medel för den som vill sluta röka. I SBU-rapporten Metoder för rökavvänjning betonas också att hjälpmedel för rökavvänjning fördubblar rökarens chanser att bli permanent rökfri. Men i dag är tillgängligheten av nikotinläkemedel mycket begränsad. Det blir särskilt påtagligt när man jämför med hur lätt det är att få tag i tobak. Nikotinläkemedel får ju enligt läkemedelslagstiftningen endast säljas på landets omkring 900 apotek och sedan en tid även ca 900 apoteksombud. Samtidigt vet vi att det finns närmare 34 000 försäljningsställen som tillhandahåller tobak. Bor man i glesbygd är det enkelt att få tag i tobak i den lokala livsmedelsbutiken, men betydligt längre till närmsta apotek. Det rimmar illa med våra folkhälsomål. Ett litet, men betydelsefullt steg för att minska tobaksbruket vore att sörja för att också apoteksombuden har nikotinläkemedel i sitt sortiment.

Fel! Okänt namn på

En mer radikal förändring vore att följa det danska exemplet. Från och med den 1 oktober 2001 är det i Danmark möjligt att, vid sidan av flera andra receptfria läkemedel, köpa nikotinläkemedel i vanliga butiker.

Stockholm den 28 september 2005

Mikael Oscarsson (kd)